

แนวคิดและวิธีการของ มนตรี ตราโมท ในการอนุรักษ์และถ่ายทอด
ดนตรีไทยและเพลงไทย

นายสงบศึก ชรรวมวิหาร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาสารัตถศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-578-501-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017794 119309736

CONCEPTS AND PROCEDURES OF MONTRI TRAMOTE IN PRESERVING
AND TRANSMITTING THAI CLASSICAL MUSIC AND SONGS

Mr. Sangobseuk Thamviharn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Foundations of Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-578-501-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์ แนวคิดและวิธีการของมนตรี ตรีภมร ในการอนุรักษ์และ
 ถ่ายทอดดนตรีไทยและเพลงไทย
โดย นายสงบศึก ชรรณวิหาร
ภาควิชา สार्वคคศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรรณิการ์ สัจกุล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

.....: คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักดิ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พฤษณี ศิริบรรณพิทักษ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรรณิการ์ สัจกุล)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัตนา คุ้มคสวัสดิ์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.จุมพล พูลภัทรชีวิน)

.....กรรมการ
(อาจารย์บุญช่วย โสวัตร)

สงบศึก ธรรมวิหาร : แนวคิดและวิธีการของมนตรี ตราโมท ในการอนุรักษ์และถ่ายทอดดนตรี
ไทยและเพลงไทย (CONCEPTS AND PROCEDURES OF MONTRI TRAMOTE IN PRESERVING
AND TRANSMITTING THAI CLASSICAL MUSIC AND SONGS) อ.ที่ปรึกษา :
ผศ.ดร.กรรณิการ์ สัจกุล, 167 หน้า. ISBN 974-578-501-6.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาแนวคิดและวิธีการของอาจารย์มนตรี ตราโมท ในการ
อนุรักษ์และถ่ายทอดดนตรีไทยและเพลงไทยโดยใช้วิธีวิจัยเชิงประวัติศาสตร์ ด้วยการวิเคราะห์ข้อมูล
จากเอกสารและการสัมภาษณ์

ผลการวิจัยพบว่า

ควรมีการสร้างเครื่องดนตรีไทยให้ได้มาตรฐาน โดยการรักษาเอกลักษณ์ของเครื่องดนตรีไทยไว้
ผู้บรรเลงและผู้ฟังควรรู้หน้าที่ของเครื่องดนตรีไทย หลักการผสมวงและโอกาสในการบรรเลง การร้อง
และบรรเลงต้องให้ถูกต้องตามแบบแผนเดิม การแต่งเพลงใหม่ควรมีโครงสร้างแบบเดิมและควรมีการปรับให้
เข้ากับยุคสมัย ผู้ชำนาญการดนตรีไทยควรแต่งตำราดนตรีไทยและพยายามสอดแทรกเนื้อหาของดนตรีไทย
และเพลงไทยในงานเขียนต่าง ๆ และส่งเสริมดนตรีไทยในสังคม รัฐบาลต้องให้การสนับสนุน ส่งเสริม
ดนตรีไทยและเพลงไทย

สำหรับด้านแนวคิดและวิธีการในการถ่ายทอดดนตรีไทยและเพลงไทยพบว่า การสอนต้องเริ่ม
ด้วยภาคปฏิบัติจากง่ายไปหายาก ครูที่มีความรู้ความสามารถจริงเป็นสิ่งจำเป็นที่สุด การใช้เทคโนโลยี
ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับกาลเทศะ รัฐบาลควรให้การสนับสนุนด้านงบประมาณและครูผู้สอน ควรมี
การแต่งตำราเกี่ยวกับดนตรีไทยให้นักดนตรีและประชาชนได้รู้และเข้าใจ เพื่อเป็นพื้นฐานในการบรรเลง
และการฟังอย่างเข้าใจและซาบซึ้ง

ภาควิชา สารัตถศึกษา
สาขาวิชา พื้นฐานการศึกษา
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

SANGOBSEUK THAMVIHARN : CONCEPTS AND PROCEDURES OF MONTRI TRAMOTE IN PRESERVING AND TRANSMITTING THAI CLASSICAL MUSIC AND SONGS. THESIS ADVISOR : ASST.PROF. KANNIKA SACHAKUL; Ph.D. 167 PP. ISBN 974-578-501-6.

The purpose of this research was to study concepts and procedures of Montri Tramote in preserving and Transmitting Thai classical music and songs. The historical method was used to collect data, i.e., analysis of documents and interviews.

The results of this research are:

In preserving Thai classical music and songs. Thai classical music instruments should be standardized, but the identity of the instruments should be kept. Musicians and audience should know the function of each musical instrument, principle of ensembling and the right occasions in performing. Singing and playing Thai classical music must be done in the original style. Thai songs should be composed both in the original and contemporary styles. Thai music experts should write textbooks and articles concerning Thai music and promote Thai music in the society. The Thai government should also give full support to the Thai classical music and songs.

In transmitting Thai classical music and songs, teaching Thai music must begin through practice from fundamental to advanced level. Music teachers who are knowledgeable and competent in Thai music are the most important factor. Using technology in teaching music should be carefully employed. Government should give support by providing enough money and music instructors. Texts on Thai music should be produced not only for musicians and the people in general could learn and understand Thai music but also to be used as base for playing and listening.

ภาควิชา
.....
สาขาวิชา
.....
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต
.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง "แนวคิดและวิธีการของมนตรี ตรีโมท ในการอนุรักษ์ และถ่ายทอดดนตรีไทยและเพลงไทย" ครั้งนี้สำเร็จล่วงไค้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความช่วยเหลือและคำแนะนำจากอาจารย์มนตรี ตรีโมท ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กรรณิการ์ สัจกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่าน คือ รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล วิรุฬห์รักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันเอกชูชาติ พิทักษากร ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัตนา ทุ่งคสวัสดิ์ รองศาสตราจารย์หึงจิตต์ สวามิภักดิ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความช่วยเหลือเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นอกจากนี้แล้วผู้วิจัยขอขอบพระคุณญาติสนิทมิตรสหายทั้งหลาย ที่คอยให้กำลังใจในการทำวิจัยครั้งนี้ตลอดมา ตั้งแต่ตนจนสำเร็จล่วง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

สงวนศักดิ์ ธรรมวิหาร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	8
ค่าจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	8
วิธีดำเนินการวิจัย	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	11
2 ชีวประวัติและผลงานของ มนตรี ตราโมท	
ปฐมวัย	13
การศึกษา	14
การศึกษาวิชาดนตรีและการรับราชการ	16
ผลงานทางด้านดนตรีไทยและเพลงไทย	19
ผลงานทางด้านวิชาการ	28
ผลงานทางด้านการประพันธ์	28
เกียรติคุณ	31
3 แนวคิดและวิธีการของ มนตรี ตราโมท ในการอนุรักษ์	
ดนตรีไทยและเพลงไทย	35

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4	แนวคิดและวิธีการของมนตรี ตรีโมท ในการถ่ายทอดดนตรีไทย และเพลงไทย	64
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
	สรุปผลการวิจัย	98
	อภิปรายผล	104
	ข้อเสนอแนะ	116
บรรณานุกรม	119
ภาคผนวก		122
ประวัติผู้เขียน		166